

ØKONOMI

Tæt på DIN økonomi

Seges arbejder aktuelt på en digital beregningsmodel, hvor egne forudsætninger for udbytte, salgspriser og gødningspriser kan angives, og dermed giver en mere specifik optimeringspris til dit område. Hold øje med landbrugsinfo.dk. Foto: John Christensen.

Handelsprisen på majselsæd påvirkes af prisen på korn, udbytte og gylletildeling

Af Morten Nyland Christensen og Michael Højholdt, Seges Innovation, Ledelse & Økonomi

I et højprismarked for korn vil handelsprisen på majselsæd naturligt stige, men hvor høj skal prisen egentligt være, for at sælger er lige så godt stillet ved at dyrke majs som en alternativ afgrøde?

Svaret på det kaldes optimeringsprisen og er altså den pris, hvor sælger tjener det samme, uanset om der produceres korn eller majs, som vist i eksemplet nedenfor. Optimeringsprisen tager således højde for den indtjening, som sælger af grovfoderet kunne have

Priser: Brug optimeringsprisen som en hjælp til at finde den rette handelspris med de aktuelle prisniveauer på afgrøder og gødning.

fået ved at dyrke en anden afgrøde.

Handelspris

Seges anbefaler, at man ved handel med grovfoder tager udgangspunkt i princippet for optimeringspris. I optimeringsprisen dækkes stykomkostninger, maskin- og arbejdsomkostninger samt jordleje svarende til dækningsbidrag efter maskiner og arbejde fra den rele-

vante alternativafgrøde (typisk vårbyg dyrket med handelsgødning). I tabellen ses en beregning af optimeringsprisen på majselsæd fra juni 2022 på baggrund af prisprognose fra Seges – her er optimeringsprisen på 111 øre pr. FEN majsensilage. Forudsætningerne er baseret på, at sælger i stedet for at dyrke majs ville have dyrket foderbyg med 55,9 hektoliter i forventet udbytte og solgt

det for 207 kroner pr. hektoliter. Det er samtidig forudsat, at sælger ikke i forvejen anvender gylle til kornet, men at majs dyrkes med gylle fra køber uden anden omkostning end udbringningen af gyllen. Det er en vigtig forudsætning, da de aktuelle høje gødningspriser påvirker omkostningerne i planteproduktion i væsentlig grad. Der er her taget udgangspunkt i en gødningspris på 4,70 kroner pr. kilo, i hvad der svarer til en N-27, og at udbyttet i majs er 10.700 FEN pr. hektar. Forudsætningerne kan i øvrigt findes i afgrødekalkuler på Fartmat Online, hvor arbejds-

Anbefalinger

- 1 Anvend optimeringspris tilrettet lokale forhold til at bestemme handelspriser på grovfoder
- 2 Find en sælger, som har gode betingelser for grovfoderdyrkning, da det kan gøre en handel nemmere
- 3 Husk, at gylle er en væsentlig faktor til bestemmelse af en handelspris med nuværende gødningspriser

og maskinomkostninger også er tilgængelige. I beregningen indregnes, at en majsmark har maskin- og arbejdsomkostninger for godt 400 kr. mere pr. hektar end ved dyrkning af vårbyg. Tager man i stedet udgangspunkt i, at sælger har gylle tilgængelig i forvejen, så ændrer det optimeringsprisen betydeligt. Det vil med nuværende pris på gødning øge optimeringsprisen i nærheden af 25 øre. Derfor er gylle en vigtig parameter ligesom kornprisen, når der handles grovfoder.

Folsomheder

De ovenstående forudsætninger gælder selvfølgelig ikke for alle, og prisen på 111 øre skal dermed ses som bedste bud på en pris for en gennemsnitlig situation. Til højre i tabellen er der regnet 'alt

andet lige'-folsomheder på forudsætningerne for prisen. Der er regnet for variation på udbytte, gødningspris samt kornpris. I områder, hvor majsens giver et forholdsvis bedre udbytte end korn, vil optimeringsprisen være lavere end steder, hvor korn klarer sig forholdsvis bedre end majs. Det er beregnet, at hvis udbyttet i majs stiger med 500 FEN pr. hektar, så falder optimeringsprisen 5 øre, hvilket også gælder med modsat fortegn, hvis udbyttet er lavere. Samme fremgangsmåde kan anvendes for de andre folsomheder. Ved at tage udgangspunkt i optimeringsprisen og justere folsomhederne til egne forhold er det muligt at vurdere, hvilket prisniveau der kan være et udgangspunkt i en handelsituation.

Forskel på optimeringspris og intern overførselspris

Det er vigtigt at være opmærksom på, at effekten af ændret prisniveau på fodekorn ikke påvirker fremstillingsprisen eller den interne overførselspris, som kun indregner de isolerede omkostninger til dyrkning af grovfoderet.

Over de seneste par år har optimeringsprisen været lavere end den interne overførselspris, da dækningsbidraget efter arbejds- og maskinomkostninger for korn ikke har været højt på især de lettere jorde – men det nuværende prisniveau øger dækningsbidraget. Derfor er optimeringsprisen også blevet højere end den interne overførselspris og formentligt også højere end den fremstillingspris, der senere opgøres for 2022. Det skyldes, at overførselsprisen og fremstillingsprisen tager udgangspunkt i, at der skal betales en jordleje i stedet for det dækningsbidrag, der alternativt kan generes. Jordlejen kommer ikke til at ændre sig væsentligt, da den er mere historisk bestemt end et aktuelt dækningsbidrag.

Fakta

- Optimeringsprisen er den pris på grovfoder, hvor sælger får det samme dækningsbidrag efter arbejds- og maskinomkostninger pr. hektar ved at dyrke grovfoderet, som det vedkommende ville have opnået i alternativ afgrøde. Der udgives løbende optimeringspriser baseret på opdaterede dyrkningsforudsætninger og prisprognoser. Find dem på landbrugsinfo.dk.